

วิเคราะห์การดำรงสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

การประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้นต่างก็มีนโยบายทางด้านสภาพคล่องเป็นของตนเอง แตกต่างกันไปตามที่ฝ่ายจัดการจะเห็นว่าสมควรเหมาะสมที่จะก่อให้เกิดรายได้และความปลอดภัยให้แก่ธนาคารมากที่สุด การที่แต่ละธนาคารจะดำรงสภาพคล่องไว้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการในการใช้เงินสดในการดำเนินงานประจำวันของธนาคาร อันประกอบด้วยความต้องการทางด้านการตอบสนองอุปสงค์ของผู้ฝากและผู้กู้ยืมเงิน การจ่ายชำระหนี้ของธนาคารเอง การหักบัญชีระหว่างกัน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประจำวัน นอกจากนี้การดำรงสภาพคล่องของธนาคารนั้นจะมีนโยบายดำรงสภาพคล่องไว้ในกรณีเมื่อสภาพคล่องประเภทใดบ้าง อย่างละมากน้อยเพียงใด ย่อมแล้วแต่การตัดสินใจของฝ่ายจัดการว่าจะดำรงไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องหรือหนี้สินสภาพคล่อง อย่างไรก็แล้วแต่จะน้อยกว่ากัน ธนาคารใหญ่ ๆ หรือธนาคารทั่วไปที่มีการติดต่อกับธนาคารต่างประเทศหรือมีสาขาของธนาคารในต่างประเทศมาก ก็อาจได้รับ Credit line จากต่างประเทศมาก จึงไม่จำเป็นต้องถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้มากนัก เพราะเมื่อเกิดความต้องการใช้เงินขึ้นมากก็จะหาได้จากหนี้สินสภาพคล่องที่ธนาคารมีอยู่กับต่างประเทศมาตอบสนองความต้องการด้านสภาพคล่อง ซึ่งจะสามารถกู้ยืมได้โดยเสียดอกเบี้ยต่ำกว่าการกู้ยืมจากภายในประเทศ ส่วนธนาคารที่ไม่มีการติดต่อกับธนาคารกับต่างประเทศหรือมีการติดต่อกันเพียงเล็กน้อย อาจจะต้องถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในปริมาณค่อนข้างมากเพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านสภาพคล่องของธนาคารเอง หรือไม่เช่นนั้นถ้ามี Credit line กับธนาคารหรือสถาบันการเงินหรือแหล่งเงินทุนอื่นในประเทศก็อาจจะลดปริมาณการถือสินทรัพย์สภาพคล่องลงได้บ้าง

การเปรียบเทียบตัวเลขและอัตราส่วน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของ

ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ในประเทศไทย จากตัวเลขซึ่งรวบรวมได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามแบบฟอร์ม ธ.พ. 1 ซึ่งแสดงไว้ในตาราง ก.

ตาราง ก. สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยโดยย่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2520 (ล้านบาท)

	ธนาคารก.	ธนาคาร ข.	ธนาคาร ค.	ธนาคาร ง.	ธนาคารจ.
เงินสดในมือ, เงินฝากธพ. และจ. อื่นๆ	7,536.3	1,340.5	1,135.6	922.4	995.1
หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	3,547.1	2,712.9	1,304.6	944.9	519.2
หลักทรัพย์อื่น ๆ	1,173.8	281.8	120.8	208.3	45.0
รวมสินทรัพย์สภาพคล่อง	12,257.2	4,335.2	2,561.0	2,075.6	1,559.3
เงินฝากทั้งหมด	49,413.9	15,852.6	8,801.7	8,291.7	3,390.5
เงินกองทุน	3,791.4	1,072.3	809.9	664.4	338.2

แหล่งที่มา : แบบฟอร์ม ธ.พ. 1 ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง ง. อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

	ธนาคาร ก.	ธนาคาร ข.	ธนาคาร ค.	ธนาคาร ง.	ธนาคาร จ.
<u>เงินสดในมือ, เงินฝาก ธปท. และ ข.อื่น ๆ</u> เงินฝาก	0.15	0.08	0.13	0.12	0.29
<u>หลักทรัพย์รัฐบาลไทย</u> เงินฝาก	0.07	0.17	0.14	0.11	0.15
<u>หลักทรัพย์อื่น ๆ</u> เงินฝาก	0.02	0.02	0.01	0.02	0.01
<u>สินทรัพย์สภาพคล่องทั้งหมด</u> เงินฝาก	0.24	0.27	0.28	0.25	0.45
<u>เงินกองทุน</u> เงินฝาก	0.08	0.06	0.09	0.08	0.09

โดยได้ทำการคัดเลือกธนาคารพาณิชย์มาทำการวิเคราะห์ จำนวนห้าธนาคาร คัดเลือกมาโดยยึดหลักการจัดแบ่งตามขนาดของเงินกองทุน เงินฝากและปริมาณการติดต่อกับต่างประเทศ ในระดับที่ต่าง ๆ กันจากมากไปหาน้อย ตัวเลขเท่าที่เปิดเผยได้นั้นไม่ละเอียดมากนัก ข้อมูลที่ได้นั้นมิได้แยกเป็นตัวเลขสินทรัพย์สภาพคล่องแต่ละชนิดให้เห็นเด่นชัด แต่จัดรวบรวมกันอยู่เป็นกลุ่ม แต่ก็นับได้ว่าเป็นสินทรัพย์ที่ธนาคารนำมาใช้ในการจัดการทางด้านการสภาพคล่องได้จากการที่มีได้แยกตัวเลขข้อมูลเป็นประเภทนี้ ทำให้รายการสินทรัพย์สำรองอันเป็นแนวป้องกันขั้นหนึ่งของธนาคารขาดหายไปบางรายการ คือ Call Loan ซึ่งนำไปรวมไว้กับรายการเงินใหญ่และเงินเบิกเกินบัญชี แม้แต่ทางด้านทุนและหนี้สินก็ได้แสดงรายการเงินสำรองตามกฎหมายไว้ให้เห็นเด่นชัดเช่นกัน ดังนั้นจากรายการสินทรัพย์สภาพคล่องที่ได้มานั้นเราจะมากำหนดหาความมีสภาพคล่องของแต่ละธนาคารได้ โดยการนำการถือสินทรัพย์สภาพคล่องเหล่านั้น มาเปรียบเทียบกับเงินฝากของธนาคารว่า ในเงินฝากที่ธนาคารมีอยู่ ณ วันสิ้นงวดบัญชี 31 ธันวาคม 2520 นั้น ธนาคารต่าง ๆ ดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องมากน้อยเพียงใด ทำไมธนาคารจึงดำรงสภาพคล่องไว้ในสินทรัพย์สภาพคล่องแต่ละประเภทในอัตราส่วนไม่เท่ากัน ในที่นี้เราพิจารณาได้แต่ทางด้านสินทรัพย์สภาพคล่องเท่านั้น ส่วนทางด้านหนี้สินสภาพคล่องนั้นเราไม่สามารถหาข้อมูลได้ว่า แต่ละธนาคารมีหนี้สินสภาพคล่องอยู่มากน้อยเพียงใด และกับแหล่งใดบ้าง เพราะทุกธนาคารต่างก็ถือเป็นความลับของธนาคารที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ว่าธนาคารมี Credit line กับแหล่งใดบ้างและมีอยู่แหล่งละเท่าใด ใช้อยู่แล้วเท่าใดเหลือไว้เป็นสภาพคล่องเท่าใด จึงวิเคราะห์ได้เพียงทางด้านสินทรัพย์สภาพคล่อง เชื้อใช้เป็นแนวทางและเป็นเครื่องแสดงถึงความมีสภาพคล่องด้านสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์เท่านั้น

ถ้าสมมุติว่าธนาคารพาณิชย์ที่คัดเลือกมาทำการวิเคราะห์นี้ ทุกธนาคารควรจะถือสภาพคล่องไว้เพื่อการดำเนินงานประจำวัน ในปริมาณที่เท่ากัน แต่จากตาราง ง. ซึ่งแสดงถึงอัตราส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องแต่ละประเภทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจากอัตราส่วนการถือสินทรัพย์สภาพคล่องทั้งหมด ทยอยลดเงินฝากและธนาคาร

(สินทรัพย์สภาพคล่องทั้งหมด คือผลรวมของสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารถืออยู่ อันได้แก่
 ผลรวมของเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น ๆ หลักทรัพย์
 รัฐบาลไทยและหลักทรัพย์อื่น ๆ) ซึ่งจะเห็นว่านโยบายการดำรงสภาพคล่องของแต่ละ
 ธนาคารแตกต่างกัน ธนาคาร ข. นั้นมีนโยบายทางด้านสภาพคล่องที่จัดว่ามีความ
 คล่องตัวดีกว่าทุกธนาคารที่เลือกมาทำการวิเคราะห์ทั้งหมด โดยมีสภาพคล่องรวม 27%
 ของเงินฝากและการถือสินทรัพย์สภาพคล่องก็ถือว่าได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านประเภท
 และอัตราส่วนของสินทรัพย์ที่ดี เพราะได้ทำการถือสินทรัพย์ประเภทที่เป็นสินทรัพย์ที่ก่อ
 ให้เกิดรายได้แก่กิจการไว้ในอัตราที่สูงกว่าการถือสินทรัพย์ประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
 แก่กิจการ ธนาคาร ง. ก็มีนโยบายการดำรงสภาพคล่องที่ดีน่าสนใจเช่นกัน โดยดำรง
 ไว้ค่อนข้างสูง ย่อมทำให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงานประจำวัน ซึ่งทั้งธนาคาร ข.
 และธนาคาร ง. ในปัจจุบันนี้นับได้ว่าเป็นธนาคารที่มีกิจการติดต่อกับต่างประเทศอยู่มาก
 ทั้งสองธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากการดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องสูงแล้ว
 ทั้งสองธนาคารก็ยังมีสภาพคล่องในด้านหนี้สินอีกด้วย โดยการมี Credit Line อยู่กับ
 แหล่งกู้ยืมในต่างประเทศด้วย สำหรับธนาคาร ก. นั้นเป็นธนาคารที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
 ในบรรดาธนาคารที่นำมาทำการวิจัย แต่ดำรงสภาพคล่องไว้น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ
 กับธนาคารอื่น ๆ ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นธนาคารใหญ่ที่มีการติดต่อกับต่างประเทศ
 มากและมีสาขาอยู่ในต่างประเทศมากจึงใช้นโยบายการดำรงสภาพคล่องเน้นหนักไป
 ในเรื่องการจัดการสภาพคล่องด้วยหนี้สินสภาพคล่อง กล่าวคือ ใ้ได้รับ Credit line
 จากต่างประเทศมาก จึงดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้น้อยกว่าธนาคารอื่น ๆ สำหรับ
 ธนาคาร จ. นั้นเป็นธนาคารที่มีขนาดเล็กมาก และมีกิจกรรมติดต่อกับต่างประเทศน้อย
 มาก ไม่มีสาขาอยู่ในต่างประเทศเลย จึงทำให้ธนาคารดังกล่าวดำรงสภาพคล่องไว้ในรูป
 สินทรัพย์สภาพคล่องไว้มากถึง 45% ของเงินฝาก เพราะอาจจะได้รับ Credit line
 จากต่างประเทศน้อยมากหรือแทบจะไม่มี Credit line กับต่างประเทศเลยก็ได้
 จึงต้องถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในอัตราสูงมากเช่นนี้

เมื่อได้เปรียบเทียบสภาพคล่องของแต่ละธนาคารแล้วจะขอวิเคราะห์ต่อไปว่าจากสภาพคล่องรวมนั้น แต่ละธนาคารมีนโยบายในการดำรงสภาพคล่องไว้ในสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทใด ในอัตราส่วนเท่าใด เหมาะสมหรือไม่ ก่อให้เกิดผลดีแก่ธนาคารมากน้อยเพียงใด

ธนาคาร ข.

ซึ่งจัดไว้ว่าเป็นธนาคารที่ดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องได้ดีกว่าธนาคารอื่น ๆ เพราะดำรงสภาพคล่องไว้สูงและจัดสรรดำรงไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม ดังจะเห็นได้จาก

อัตราส่วนเงินฝากในมือ เงินฝาก ณ ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น ๆ ตอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.08 นั่นคือธนาคารนี้ถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้ไว้ 8% ของยอดเงินฝากทั้งหมด จากการเปรียบเทียบกับทุกธนาคาร ธนาคารนี้ถือสินทรัพย์กลุ่มนี้ไว้ในอัตราที่ต่ำกว่าธนาคารอื่น และจะสังเกตเห็นว่าธนาคารนี้ถือหลักทรัพย์รัฐบาลไว้ค่อนข้างสูงกว่าธนาคารอื่น ซึ่งอาจจะเห็นได้ว่าธนาคารนี้เลือกถือสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการมากกว่าที่จะถือสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการ เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้การที่ธนาคารถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้ไว้เพียง 8% ของยอดเงินฝาก ฝ่ายจัดการของธนาคารอาจเห็นว่าเป็นการเพียงพอแล้วที่จะใช้สนองอุปสงค์ในเงินทุนประจำวันของธนาคาร แล้วถ้าเกิดไม่เพียงพออีกอาจจะหาเพิ่มเติมได้จากหนี้สินสภาพคล่อง คือกู้ยืมจากแหล่งเงินทั้งภายในและต่างประเทศ ที่ธนาคารมีการติดต่ออยู่หรือมิเช่นนั้นก็สามารถหาเงินสดจากการนำหลักทรัพย์รัฐบาลออกขายได้

อัตราส่วนหลักทรัพย์รัฐบาลตอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.17 จะเห็นว่าธนาคารนี้ถือหลักทรัพย์รัฐบาลไว้สูงกว่าทุกธนาคาร เมื่อเปรียบเทียบกับยอดเงินฝากของธนาคาร ฝ่ายจัดการของธนาคาร ข. คงเห็นว่า หลักทรัพย์รัฐบาลเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องค่อนข้างสูง, มีความเสี่ยงต่ำ, Marketability สูงและมีคุณลักษณะสูง นอกจากนี้ยังเป็น

สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการด้วย เมื่อต้องการใช้เงินสดก็สามารถนำออกขายได้ในราคาที่ไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนัก จึงวางนโยบายถือหลักทรัพย์รัฐบาลในจำนวนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับธนาคารอื่น ๆ

อัตราส่วนหลักทรัพย์อื่น ๆ ต่อยอดเงินฝาก หลักทรัพย์อื่น ๆ นั้นประกอบด้วยหลักทรัพย์รัฐบาลต่างประเทศ หลักทรัพย์อื่นในประเทศ และหลักทรัพย์อื่นในต่างประเทศ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่จัดถือว่าเป็นสินทรัพย์สำรองอันเป็นแนวป้องกันชั้นที่สองของธนาคารพาณิชย์ ธนาคาร ข. ถือหลักทรัพย์อื่นไว้ 2% ของยอดเงินฝาก ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำเหมือนกับทุก ๆ ธนาคาร สินทรัพย์สภาพคล่องดูเหมือนว่าจะสามารถนำออกขายได้ก็จริง แต่ก็มีความเสี่ยงในเรื่องราคาอยู่มาก ซึ่งเมื่อเกิดความต้องการเงินสดขึ้น ก็อาจจะนำออกขายได้ราคาต่ำกว่าที่ควรจะได้

อัตราส่วนเงินกองทุน ต่อยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.06 ธนาคารนี้มีเงินกองทุนอยู่ 6% ของยอดเงินฝากทั้งหมด จะเห็นว่าการ ข. ให้ความสำคัญคุ้มครองผู้ฝากเงินในระดับค่อนข้างต่ำกว่าทุก ๆ ธนาคาร ไม่ว่าจะธนาคารที่ใหญ่กว่าหรือธนาคารที่เล็กกว่า ฝ่ายจัดการของธนาคารนี้อาจจะมีมาตรการอื่นมาคุ้มกันผู้ฝากเงินก็ได้ แต่จะเห็นว่าธนาคารนี้เป็นธนาคารที่กำลังขยายตัวและเป็นธนาคารที่กำลังเจริญก้าวหน้า จึงทำให้เงินฝากเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าการเพิ่มในเงินกองทุนของธนาคาร

"เงินกองทุน" ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ 2505 มาตรา 4 คือ "ทุนซึ่งชำระแล้ว ทุนสำรองซึ่งรวมทั้งเงินสำรองอื่นที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ และกำไรสุทธิคงเหลือหลังจากจัดสรรแล้วรวมกัน" ซึ่งเงินกองทุนนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของธนาคารพาณิชย์ ในการให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของธนาคาร ให้ปลอดภัยจากผลสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นกับเงินฝากหรือสิทธิเรียกร้องของเขา กล่าวคือถ้าธนาคารประสบกับความล้มเหลวว่าเป็นงานขาดทุน ผลขาดทุนหรือผลสูญเสียนั้นจะต้องหักออกจากส่วนของผู้ฝากเงินเสียก่อน ฉะนั้นถ้าเงินกองทุนของธนาคารมีมากก็เท่ากับว่า

ธนาคารมีความแข็งแกร่งที่จะคุ้มครองเงินฝากและหนี้สินของธนาคารได้มาก แต่ถาธนาคารมีเงินกองทุนน้อย ผลสูญเสียที่เกิดขึ้นอาจจะกระทบกระเทือนต่อเงินฝากของลูกค้าได้

ธนาคาร ข. มีนโยบายในการดำรงสภาพคล่องที่ดีน่าศึกษา เพราะดำรงสภาพคล่องที่ค่อนข้างสูง โดยดำรงสภาพคล่องส่วนใหญ่ไว้ในรูปสินทรัพย์สำรองอันเป็นแนวป้องกันชั้นที่สอง คือหลักทรัพย์รัฐบาลไทยซึ่งเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการเป็นอัตราถึง 17% ของเงินฝากและถือสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการไว้ในอัตราค่าเพียง 8% ของยอดเงินฝาก ทำให้การดำเนินงานของธนาคารดำเนินไปด้วยความมีสภาพคล่องและมีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่เป้าหมายในการดำเนินงานในด้านการมีประสิทธิภาพในการหาทำไร่อีกด้วย

ธนาคาร ง.

ธนาคาร ง. จัดได้ว่าเป็นอีกธนาคารหนึ่งที่ยังคงสภาพคล่องไว้ได้ก็คือดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ถึง 25% ของยอดเงินฝาก โดยที่แบ่งการดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์ต่าง ๆ เป็นอัตราส่วนที่เกือบจะเท่ากัน กล่าวคือ

อัตราส่วนเงินสดในมือ เงินฝาก ณ ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น ๆ คอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.12 ธนาคารที่ถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้ไว้ 12% ของยอดเงินฝาก เมื่อเทียบกับของธนาคารอื่นจะเห็นว่า อัตราส่วนของธนาคารนี้อยู่ในระดับปานกลางไม่สูงหรือไม่ต่ำมากนัก ฝ่ายจัดการของธนาคารคงเห็นเป็นการเหมาะสมที่จะถือสินทรัพย์กลุ่มนี้ไว้ในอัตราที่ต่ำกว่าขอเพียงในการดำเนินงานประจำวันของธนาคาร

อัตราส่วนหลักทรัพย์รัฐบาลไทย คอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.11 ธนาคารถือหลักทรัพย์รัฐบาลไว้ 11% ของยอดเงินฝากทั้งหมด หลักทรัพย์ที่รัฐบาลถือไว้สามารถนำออกขายเพื่อตอบสนองอุปสงค์ในเงินทุนของธนาคารได้ทุกขณะ ในเมื่อสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มแรกมีไม่เพียงพอ ธนาคารก็สามารถนำเอาหลักทรัพย์รัฐบาลออกขายเพิ่มเติมเงินสดที่คงการไว้ทุกเมื่อ เมื่อยังไม่เกิดความต้องการเงินขึ้น หลักทรัพย์รัฐบาลก็

สามารถก่อให้เกิดรายได้อีกกิจการ โดยธนาคารจะได้รับดอกเบี้ยหรือปันผลจากหลักทรัพย์
รัฐบาลที่ดีอยู่ดีก็ด้วย

อัตราส่วนหลักทรัพย์อื่น ๆ คอยอดเงินฝาก ธนาคารถือหลักทรัพย์อื่น ๆ ไว้
2% ของยอดเงินฝาก หลักทรัพย์อื่น ๆ นั้น อาจจะมีสภาพคล่องค่อนข้างต่ำ มีความเสี่ยง
ในค่านราคาอยู่บ้างซึ่งเห็นได้ว่าทุกธนาคารถือหลักทรัพย์อื่น ๆ ไว้ในอัตราค่อนข้างต่ำ
เมื่อเทียบกับยอดเงินฝากของแต่ละธนาคาร

อัตราส่วนเงินกองทุน คอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.08 ธนาคารนี้มีเงินกองทุน
อยู่ 8 % ของยอดเงินฝาก ซึ่งอยู่ในปริมาณที่ใกล้เคียงกับธนาคารอื่น ไม่ว่าจะเป็น
ธนาคารที่ใหญ่กว่าหรือเล็กกว่า ย่อมแสดงว่าธนาคารนี้ให้ความสำคัญคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงิน
ในระดับเดียวกับธนาคารอื่น ๆ แม้ว่าจะเป็นธนาคารที่เล็กกว่าก็ตาม

แต่ก็จะเห็นได้ว่าธนาคาร ง. ดำรงสภาพคล่องไว้ในสินทรัพย์สภาพคล่อง
ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อีกกิจการจำนวน 12 % ของเงินฝาก ซึ่งมากกว่าการถือสินทรัพย์
สภาพคล่องที่ก่อให้เกิดรายได้อีกกิจการเพียงเล็กน้อยคือถืออัตราส่วนประเภทดังไว้
11 % ก็จัดได้ว่าเห็นการจัดการจัดสรรดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องได้อย่าง
ค่อนข้างเหมาะสมแม้ว่าจะไม่ถือเป็นการจัดการของธนาคาร ข. ก็ตาม

ธนาคาร ก.

นโยบายการดำรงสภาพคล่องของธนาคารนี้จัดได้อย่างดีพอใช้ เพราะธนาคาร
นี้ดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องถึง 28 % ของเงินฝากและแบ่งการดำรง
สภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องต่าง ๆ ดังนี้คือ

อัตราส่วนเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น ๆ
คอยอดเงินฝาก ธนาคารนี้ถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้ไว้ 13 % ของยอดเงินฝาก ซึ่ง
ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับธนาคารที่มีขนาดใหญ่กว่ามากเช่น ธนาคาร ก. หรือธนาคาร ข.
การถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้อีกกิจการไว้ค่อนข้างสูงนี้ ฝ่าย

จัดการของธนาคารอาจจะวางนโยบายให้ถือไว้ในจำนวนเท่าที่คิดว่าจะก่อให้เกิดสภาพคล่องในการดำเนินงานประจำวันของธนาคารก็ได้

อัตราส่วนเงินกองทุน ตอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.09 ธนาคารนี้มีเงินกองทุนอยู่ 9 % ของยอดเงินฝากทั้งหมด จะเห็นว่าธนาคารเห็นความสำคัญของเงินฝากเงินกับธนาคารมาก จึงให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่กว่า ย่อมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ฝากเงินของธนาคารด้วย

อัตราส่วนหลักทรัพย์รัฐบาล ตอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.14 ธนาคารนี้ถือหลักทรัพย์รัฐบาลไว้ถึง 14 % ซึ่งจำนวนมากพอสมควร เมื่อเทียบกับยอดเงินฝากของธนาคาร ธนาคารอาจเห็นว่าการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลนั้นมีความปลอดภัยและก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการอีกด้วย สามารถนำออกขายได้ทันทีในขณะที่ต้องการเงินสด การที่ถือไว้ในอัตราสูงเช่นนี้ก็เพื่อไว้เสริมสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มแรก คือเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น ในเมื่อเกิดความต้องการด้านเงินทุนขึ้น และสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มแรกมีไม่เพียงพอ

อัตราส่วนหลักทรัพย์อื่น ๆ ตอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.01 ธนาคารนี้ดำรงหลักทรัพย์อื่น ๆ ไว้ 1 % ของยอดเงินฝากทั้งหมด จะเห็นว่าอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกับธนาคารอื่น การดำรงหลักทรัพย์อื่น ๆ ไว้ในอัตราที่ ก็คงจะคล้ายคลึงกันกับธนาคารอื่นที่กล่าวมาแล้ว

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารนี้นั้น ดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการสูงกว่าสินทรัพย์สภาพคล่องที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการเพียงเล็กน้อย ซึ่งนับได้ว่าถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ได้ในอัตราที่ค่อนข้างเหมาะสม แนวทางจะเป็นธนาคารที่มีการติดต่อกับต่างประเทศไม่เท่าเทียมกับธนาคารที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ธนาคาร ก.

การดำรงสภาพคล่อง ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคาร ก. นี้ จะเห็น

ได้ว่าแม่จะเป็นธนาคารขนาดใหญ่ก็จริง แต่ค่ารังสภาพคล่องไว้นายที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่น นอกจากนี้ยังจัดสรรค่ารังสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องอย่าง กอนข้างจะไม่เหมาะสมอีกด้วย จะเห็นได้จาก

อัตราส่วนเงินสดในมือ เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น ๆ ต่อยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.15 แสดงว่าธนาคาร ก. ถือสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการสูงมากถึง 15 % แม้ว่าจะทำให้ธนาคารมีความคล่องตัวในการดำเนินงานประจำวันสูงก็จริง แต่ก็อาจเกิดผลเสียหายแก่ธนาคารได้กล่าวคือ แทนที่จะนำเงินทุนส่วนนี้ไปหาผลประโยชน์ให้แก่ธนาคารหรือนำออกให้กู้ยืม กลับมาถือไว้ในรูปสินทรัพย์ที่ไม่ได้สร้างรายได้แก่กิจการ อันจะมีผลทำให้ธนาคารขาดรายได้ที่ควรจะได้ไป

อัตราส่วนหลักทรัพย์รัฐบาล ต่อยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.07 แสดงว่าจากเงินฝากที่ได้รับมานั้น ธนาคารนำไปลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเพียง 7 % แม้ว่าหลักทรัพย์รัฐบาลจะมีสภาพคล่องสูง มีความเสี่ยงต่ำและมี Marketability สูง แต่ธนาคารถือสินทรัพย์ประเภทนี้ไว้น้อยมาก น้อยกว่าธนาคารอื่น ๆ ที่นำมาทำการวิเคราะห์ และเห็นว่าธนาคารนี้กลับถือสินทรัพย์สภาพคล่องที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการไว้น้อยมาก แทนที่จะมาถือหลักทรัพย์รัฐบาลอันเป็นสินทรัพย์ประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการไว้มาก

อัตราส่วนหลักทรัพย์อื่น ๆ ต่อยอดเงินฝาก ธนาคารนี้ถือหลักทรัพย์อื่น ๆ ไว้ 2 % ของยอดเงินฝาก ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำเหมือนกับทุกธนาคาร แม้ว่าจะสามารถนำออกขายได้ก็ตาม แต่ก็มีความเสี่ยงในเรื่องราคาอยู่บ้าง เพราะราคาของหลักทรัพย์ที่จะได้จากการขายย่อมขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของตลาด และยังมีขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและชื่อเสียงของผู้ออกหลักทรัพย์อีกด้วย ธนาคารนี้จึงถือหลักทรัพย์อื่น ๆ ไว้ น้อยกว่าสินทรัพย์สภาพคล่องอื่น ๆ

อัตราส่วนเงินกองทุน ต่อยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.08 แสดงว่าธนาคารมีเงิน

กองทุนอยู่ 8 % ของยอดเงินฝากทั้งสิ้น ซึ่งจัดไว้ว่าอยู่ในระดับเดียวกับธนาคารอื่น นับได้ว่าเป็นการเพียงพอที่จะคุ้มครองผู้ฝากเงินของธนาคารได้ ถ้าธนาคารต้องประสบกับความล้มเหลว

ธนาคาร ก. ถือสินทรัพย์สภาพคล่องทั้งหมด เท่ากับ 24 % ของยอดเงินฝาก ดังนั้นในการจัดการทางสภาพคล่อง จึงย่อมจะต้องใช้สินทรัพย์คล่องมาช่วยในการบริหารสภาพคล่องของธนาคารด้วย จากการศึกษาที่เป็นธนาคารขนาดใหญ่มีการติดต่อกับต่างประเทศมาก และมีสาขาของธนาคารอยู่ในต่างประเทศมาก จึงย่อมมี Credit line กับแหล่งเงินในประเทศและกับต่างประเทศมาก จึงเป็นการสะดวกกว่าการถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในมือมาก ๆ ในกรณีธนาคาร ก. นี้ถือสินทรัพย์สภาพคล่อง อย่าง อาทิเช่น เงินสด เงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทย ไว้ในอัตราสูงมาก ซึ่งสินทรัพย์เหล่านี้ นอกจากจะไม่ก่อให้เกิดรายได้แล้วยังจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาแก่ธนาคารอีกด้วย และการเก็บสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มาก ๆ นั้น เป็นการดำเนินงานอย่างขาดประสิทธิภาพในการหากำไรเข้าสู่ธนาคาร แทนที่จะนำไปลงทุนหาผลประโยชน์เข้าสู่ธนาคาร เพื่อเป็นการดำเนินงานให้เป็นที่ตามจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน กล่าวคือ นอกจากจะมีสภาพคล่องสูงแล้วยังจะต้องให้บรรลุถึงนโยบายในทางประสิทธิภาพในการหากำไรเข้าสู่ธนาคาร พร้อมทั้งลดอัตราการเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุดด้วย

การถือสินทรัพย์สภาพคล่องรวมต่อเงินฝากของธนาคารนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นในประเทศไทยแล้วจะเห็นว่า ธนาคาร ก. ถือสินทรัพย์สภาพคล่องต่อยอดเงินฝากไว้น้อยกว่าธนาคารอื่น ๆ อาจสรุปได้ว่า ธนาคาร ก. ใช้นโยบายในการบริหารสภาพคล่องทางสินทรัพย์คล่องมาช่วยในการใช้สินทรัพย์สภาพคล่องบริหารฐานะสภาพคล่องมากกว่าธนาคารอื่น อาจจะเป็นเพราะธนาคารมี Credit line กับแหล่งกู่มีภายในประเทศหรือกับต่างประเทศค่อนข้างสูง จึงมีสภาพคล่องพร้อมเสมอที่นำมาใช้ในการบริหารสภาพคล่องของธนาคารได้ หรือมีเช่นนั้นก็อาจจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ฝากเงินในสาขาของธนาคารในต่างประเทศด้วยการกำหนดนโยบาย

ในด้านการถือสินทรัพย์สำรองอันเป็นแนวป้องกันชั้นที่หนึ่งไว้ในอัตราสูงมากเช่นนี้

ธนาคาร จ.

ธนาคาร จ. ค้ำประกันสินทรัพย์สภาพคล่องไวสูงมาก ถึง 45 % ของยอดเงินฝาก ซึ่งสูงกว่าธนาคารอื่น ๆ โดยได้แยกการค้ำประกันสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องต่าง ๆ กัน ดังนี้

อัตราส่วนเงินสดในมือ เงินฝาก ณ ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารอื่น คอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.29 ธนาคารนี้ค้ำประกันสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้ไว้ถึง 29 % ของยอดเงินฝาก จะเห็นว่าค้ำประกันไวสูงมาก ในเมื่อธนาคารนี้เป็นธนาคารขนาดเล็กเมื่อเทียบกับธนาคารทั้งสี่ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าน่าจะทำให้ธนาคารนี้มีสภาพคล่องมากก็จริง แต่จะไปลดประสิทธิภาพในการหากำไรของธนาคาร เพราะว่าสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้นั้นไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการ ถึงจะมีบ้างจากยอดเงินฝากธนาคารอื่นแต่ก็คงไม่มากนัก ทำให้ธนาคารเสียโอกาสในการที่จะนำเงินนี้ไปลงทุนหาผลประโยชน์เข้าสู่ธนาคาร ไม่ว่าโดยการนำออกให้กู้ยืม หรือนำไปลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องอื่นที่สามารถก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการ จึงจะเห็นได้ว่า ไม่ควรที่จะค้ำประกันสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มนี้สูงมากนัก

อัตราส่วนหลักทรัพย์รัฐบาลไทย คอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.15 ธนาคารนี้ถือหลักทรัพย์รัฐบาลไว้ 15 % ของยอดเงินฝาก ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างสภาพคล่องให้แก่กิจการแล้ว ยังเป็นการตัดสินใจถือสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการ ไว้ในอัตราที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารขนาดใหญ่กว่า ซึ่งทำให้กิจการมีรายได้บ้าง การถือหลักทรัพย์รัฐบาลไว้ในอัตราค่อนข้างสูงนี้ยังมีผลดีกว่า การถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มแรก ที่มีโอกาสก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการไว้มาก ๆ อย่างในกรณีของธนาคารนี้ จะเห็นวาทโยบายในการจัดการสภาพคล่องของธนาคาร เน้นหนักไปในการถือสินทรัพย์สภาพคล่องกลุ่มแรกอย่างมาก ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการเลย

อัตราส่วนเงินกองทุน คอยอดเงินฝาก เท่ากับ 0.09 ธนาคารนี้มีเงินกองทุน

อยู่ 9 % ของยอดเงินฝากทั้งหมด จะเห็นว่าธนาคารนี้ให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินเท่าเทียมกับธนาคารอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว แม้จะเป็นธนาคารขนาดเล็ก ผู้ฝากเงินก็มั่นใจในความคุ้มครองของธนาคารที่ใหญ่ผู้ฝากเงินตลอดธนาคาร

ธนาคาร จ. ถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ถึง 45 % ของยอดเงินฝากทั้งหมด จะเห็นว่า ธนาคารนี้ถือสินทรัพย์สภาพคล่องไว้สูงมาก โดยเฉพาะในสินทรัพย์สภาพคล่องที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ถึง 29 % ทำให้ประสิทธิภาพในการหากำไรของธนาคารลดลง อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นธนาคารขนาดเล็ก ไม่ว่าจะเทียบกับธนาคาร ก. หรือแม้แต่เทียบกับธนาคาร ง. จึงทำให้การบริหารสภาพคล่องในค่านี้อินสภาพคล่องทำได้ไม่สะดวก อาจจะได้รับ Credit line จากแหล่งเงินในประเทศน้อยเพราะเป็นธนาคารเล็กจึงไม่ค่อยได้รับความไว้วางใจจากเจ้าที่นั่น อาจมีการติดต่อกับต่างประเทศน้อยมากและไม่มีสาขาในต่างประเทศเลย ก็คงจะทำให้ไม่ได้รับ Credit line จากต่างประเทศเลยหรือได้รับก็ค่อนข้างน้อยมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำรงสภาพคล่องไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องอย่างมาก เพื่อความมีสภาพคล่องของธนาคาร แม้ว่าจะทำให้การดำเนินงานของธนาคารไม่ประสบผลสำเร็จในค่านี้อินประสิทธิภาพในการหากำไรก็ตาม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้เพื่อการดำเนินงานประจำวันของธนาคารพาณิชย์นั้น ควรจะดำรงไว้เพียงพอเพียงและเหมาะสม ทั้งในประเภทและจำนวนของเครื่องมือสภาพคล่อง ไม่ว่าจะเป็นค่านสินทรัพย์สภาพคล่อง หรือสินทรัพย์สภาพคล่อง การดำรงสภาพคล่องไว้มากหรือน้อยเกินไปก็เกิดผลเสียแก่กิจการทั้งสิ้น ถ้าธนาคารดำรงสภาพคล่องไว้มากเกินไป ก็อาจทำให้ธนาคารสูญเสียรายได้จนถึงจุดที่ธนาคารไม่สามารถระดมความต้องการค่านเงินทุนในส่วนที่สัมพันธ์กับโครงสร้างค่านการธนาคาร และถ้าธนาคารดำรงสภาพคล่องไว้น้อยเกินไป ก็จะทำให้ธนาคารขาดความคล่องตัวในการดำเนินงานประจำวัน และเมื่อเกิดอุปสงค์ค่านเงินสดขึ้น ธนาคารก็อาจจะต้องนำสินทรัพย์ระยะยาวที่ธนาคารถือไว้ออกขายในราคาที่ขาดทุนได้